

מכשיר וחכמים פוסלים.

ננסין תנינא לה לקמן [מה,ב] "הקפח והננס". ומה השמיענו רבי יוחנן?

ומתריצין כולהו צריכא: זבלגנין, איצטריך ליה לאשמעינן דלא תנן. וקרחנין וננסין נמי איצטריך לאשמעינן, דמהו דתימא הא דפסלי הוא משום מראית העין בלבד. קא משמע לן דפסולים משום שאינו שוה בזרעו של אהרן, והנפקא מינה הוא שעובר בעשה.

ופרכינן: והא כל היכא דאיכא פסול משום מראית העין מיתנא קתני להו, דהיכא שהפסול הוא משום מראית העין, המשנה מוסיפה בהדיא שפסול זה הוא משום מראית העין, ומינה תדע דשאר פסולי אינם משום כן. כדקתני במתניתין לקמן **ושנשרו ריסי עיניו פסול מפני מראית העין**.

ואם כן אנו יודעים שהקרחנים והננסין אין פסולם משום מראית העין, ומאי אתא רבי יוחנן לאשמעינן?

ומתריצין: מהו דתימא תני חדא בההיא דנשרו עיניו שפסולו משום מראית העין והוא הדין לכולהו, דקאי על כל הפסולין דפרקין שפסוליהן משום מראית העין בלבד [לבד מרישא דמתניתין עד "בעלי חטרת" שפסולן משום שאינו שוה בזרעו של אהרן]. קמשמע לן רבי יוחנן שאין הדבר כן אלא כולן פסולין משום שאינו שוה בזרעו של אהרן.

ואכתי משנינן: איך היה סלקא דעתך לומר כן? והא כל היכא דאיכא דפרקין פסול נוסף שהוא רק משום מראית העין — מיהדר ומיתנא, שחוזר התנא ושונה בפירושו שהוא

ומבארינן: בחטורת דאית ביה עצם, כולי עלמא לא פליגי דפסול. כי פליגי רבי יהודה וחכמים, בחטורת דלית ביה עצם. מר סבר, חכמים שפסלו, דהא אינו שוה בזרעו של אהרן. ומר סבר, רבי יהודה שהכשיר, כיון דלית בה עצם, קרקורא דבישרא בעלמא הוא. חתיכת בשר בעלמא היא.

שנינו במשנה: הקרח פסול.

אמר רבא: לא שנו דפסול, אלא שאין לו שיטה של שער מקפת מאוזן לאוזן מלאחריו, ואז אפילו יש לו שיטה של שער מלפניו נמי הוי קרח, וכל שכן כשאין לו כלל אפילו מלפניו.

אבל יש לו שיטה של שער לאחריו ולפניו, כשר. וכל שכן, שיש לו לאחריו ואין לו לפניו, דיותר יפה כך, מאשר שיש לו סביב הראש שער ובאמצע הוא קרח⁽⁸⁾.

ואיכא דמתני לה אסיפא, דתני: ואם יש לו הרי זה כשר. ועלה אמר רבא: לא שנו דיש לו כשר אלא שיש לו לאחריו שיטה של שער מקפת מאוזן לאוזן, ואין לו לפניו. אבל יש לו בין לאחריו ובין לפניו, פסול דהוא מגונה יותר. וכל שכן שיש לו לפניו ואין לו לאחריו. וכל שכן דאין לו כלל דפסול.

אמר רבי יוחנן: הקרחנין, והננסין, והזבלגנין שענייהם זבות וזולגות מים, פסולין, לפי שאינו שוה בזרעו של אהרן.

ופרכינן: קרחנין, הא תנינא לה במתניתין.

8. גירסת רש"י, ובשטמ"ק גירסא אחרת].